

«Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού: 12 χρόνια δράσεις για τη φύση και τον άνθρωπο»

10 Οκτωβρίου 2015
Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης

«Τα πουλιά:
οι πρωταγωνιστές του Εθνικού Πάρκου»

Εύα Κατράνα Βιολόγος Msc

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

Εθνικό Πάρκο

Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας για την ορνιθοπανίδα (Σύμβαση Ramsar) Κριτήρια

- φιλοξενεί το 1% του μεταναστευτικού πληθυσμού ενός υδρόβιου είδους σε αριθμό τουλάχιστον 100 ατόμων του ίδιου είδους,
- σταματούν κατά τη μετανάστευση τουλάχιστον 10.000 πάπιες,
- υπάρχουν φυτά και ζώα που βρίσκονται σε εξαφάνιση

Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000

20 είδη πουλιών που πληρούν τα κριτήρια και αποτελούν είδη χαρακτηρισμού ΖΕΠ

Τα πουλιά του Εθνικού Πάρκου σε αριθμούς

295 είδη πουλιών

106 είδη φωλιάζουν

Μόνιμη παρουσία: 74 είδη

Καλοκαιρινοί επισκέπτες: 45 είδη

Χειμερινοί επισκέπτες: 73 είδη

Δράσεις: Μηνιαίες καταμετρήσεις στο Εθνικό Πάρκο σε 4 διαδρομές

Λιμνοθάλασσα
Καλοχωρίου-εκβολές
Γαλλικού-ανατολικά Αξιού

Δυτικά Αξιού-Λουδίας-
ανατολικά Αλιάκμονα

Δυτικά Αλιάκμονα-
Αγαθούπολη

Υγρότοποι Αλυκών
Κίτρος

Αποτελέσματα

Τα δεδομένα μηνιαίων καταγραφών και του έργου του Μπουρδάκη Σ. «Υπηρεσίες Ειδικών Συνεργατών με εμπειρία στη μελέτη και δακτυλίωση της ορνιθοπανίδας» προσφέρουν τα απαραίτητα στοιχεία, ώστε να συμπληρωθεί η έκθεση της Οδηγίας για τα πουλιά που απαιτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Δράσεις: Ετήσια καταμέτρηση πελαργοφωλιών

Πελαργός

- Είδος Τρωτό «Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας».
- Είδος Οριακά Οριοθέτησης.
- Καλοκαιρινός επισκέπτης-αναπαραγωγή

Πρόγραμμα καταμέτρησης πελαργοφωλιών

- Έναρξη: 2007 σε 20 οικισμούς
- Έως: 2015 σε 38 οικισμούς
- 5 νομοί (Θεσ/νικη, Πιερία, Ημαθία, Κιλκίς, Πέλλα)
- Οι καταμετρήσεις πραγματοποιούνται κυρίως τον Ιούνιο (ορατοί οι νεοσσοί στη φωλιά)

Αποτελέσματα

Έτος	Οικισμοί	Αριθμός φωλιών	Αρ. ενεργών φωλιών	Αριθμός νεοσσών	Αρ. πετυχημένων αναπ. ζευγαριών	Αναπαραγωγική επιτυχία
2015	38	275	141	422	122	86,50%
2014	38	262	154	370	132	85,70%
2013	29	250	166	275	150	90,30%
2012	27	225	108	191	76	70,30%
2011	28	223	126	315	104	82,50%
2010	24	162	120	318	104	86,60%
2009	20	150	115	267	88	76,50%
2008	19	148	126	242	90	71,40%
2007	17	129	97	233	92	94,80%

Χωριό των πελαργών Στην Ελλάδα: Αιγίνιο

Η αναπαραγωγική επιτυχία του λευκού πελαργού εξαρτάται κυρίως

- από τις καιρικές συνθήκες,
- αφθονία τροφής.

Η βροχή και η χαμηλή θερμοκρασία επηρεάζει την αναπαραγωγική διαδικασία αυξάνοντας τη θνησιμότητα των νεοσσών.

Δράσεις: Μηνιαία και πανελλαδική καταγραφή Πελεκάνων

Μηνιαία απογραφή Πελεκάνων

(Σύμφωνο συνεργασίας μεταξύ ΕΠΠ, ΕΟΕ, 11 ΦΔ)

- Έναρξη - Οκτώβριος 2014
- Καταγραφές στις 4 διαδρομές των καταμετρήσεων
- Από το Μάρτιο 2015 η απογραφή γίνεται και στις εκβολές των ποταμών με βάρκα

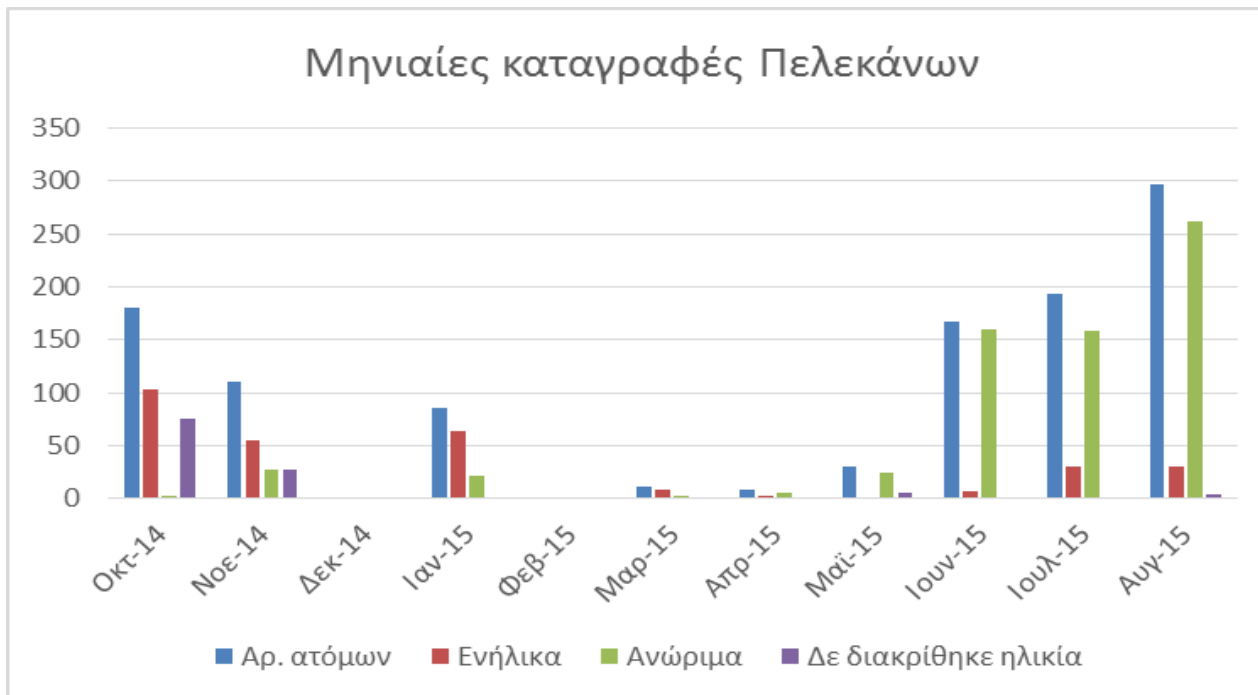
Πανελλαδική απογραφή Πελεκάνων

- Συμμετοχή από το 2013
- Στόχος η εκτίμηση του πληθυσμού τους
- Πραγματοποιείται Απρίλιο ή Μάιο σε 40-45 υγροτόπους

Συμπεράσματα

- ▶ Εποχική διακύμανση του πληθυσμού των Πελεκάνων
- ▶ Διαχείριση
- ▶ Χρήση της προστατευόμενης περιοχής για τροφοληψία από ενήλικα άτομα κατά την αναπαραγωγική περίοδο
- ▶ Παρουσία κυρίως ανώριμων ατόμων κατά την αναπαραγωγική περίοδο

Δράσεις: Παρακολούθηση αποικιών κατά την αναπαραγωγική περίοδο

Απρίλιος-Μάιος

Έλεγχος αποικιών παρυδάτιων πουλιών:

Καλαμοκανάς, Αβοκέτα, Νεροχελίδονο, Σφυριχτές

Μ.Ο φωλιών (2012-2015)	παράκτιο Γαλλικού-Αξιού	ΝΑ λιμνοθάλασσα Αλυκών Κίτρους
<i>Glareola pratincola</i> (νεροχελίδονο)		30-35
<i>Himantopus himantopus</i> (καλαμοκανάς)	30-35	15
<i>Recurvirostra avosetta</i> (αβοκέτα)	20-25	10

Μάιος-Ιούνιος

Αποικία ερωδιών

Μικτή αποικία ερωδιών σε «νησιά» του Αξιού

Στο πλαίσιο της έρευνας του ειδικού επιστήμονα και δακτυλιωτή Δρ. Σάββα Καζαντζίδη

10 είδη πουλιών

- 6 είδη ερωδιών

(Λευκοτσικνιάς, Αργυροτσικνιάς, Νυχτοκόρακας, Κρυπτοτσικνιάς, Σταχτοτσικνιάς, Γελαδάρης)

- Κορμοράνος

- Λαγγόνα

- Χουλιανομύτα

- Χαλκόκοτα

	2013	2014	2015
Αρ. φωλιών	920	860	2826

Αποικία Σταχτοτσικνιάδων
στο Γαλλικό ποταμό:
32 φωλιές το 2015
από 6 το 2008

Αποικία Πορφυροτσικνιάδων
στους καλαμώνες του Αξιού
(μ.ο 10-15 φωλιές/έτος)

Ιούλιος

Μικτές αποικίες γλάρων και γλαρονιών

Μικτές αποικίες σε νησίδες των εκβολών Αξιού και Αλιάκμονα

2 είδη γλάρων:
Μελανοκέφαλος, Λεπτόραμφος

4 είδη γλαρονιών:
Γελογλάρονο, Ποταμογλάρονο,
Χειμωνογλάρονο, Νανογλάρονο

2015 επιπλέον 1 είδος γλαρονιού
(Καρατζάς)

Και 3 είδη βαλτογλάρων
(Αργυρογλάρονο, Μαυρογλάρονο,
Μουστακογλάρονο)

	2011	2013	2015
Αρ. φωλιών	3421	3486	3128

Δράσεις: Μηνιαίες καταγραφές στο χώρο παρεμβάσεων στο νότιο τμήμα των υγροτόπων των Αλυκών Κίτρους

Έναρξη το Μάρτιο 2012

Πρωτόκολλο καταγραφής:

- ορνιθοπανίδας
- άλλων ειδών πανίδας
- κατάστασης οικοτόπων
- Απειλών και παρεμβάσεων

Αποτελέσματα:

Καταγραφή 32 ειδών πουλιών,

- 7 είδη χαρακτηρισμού
- 10 είδη που πληρούν τα πληθυσμιακά κριτήρια χαρακτηρισμού και οριοθέτησης ΖΕΠ

Συγκέντρωση, για ορισμένα είδη χαρακτηρισμού, ποσοστών μεγαλύτερα του 1% του πληθυσμού του ΕΠ ή/και της Ελλάδας

Δράσεις: Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Ο Φορέας Διαχείρισης συμμετέχει στις μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις με την ΕΟΕ που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο τον Ιανουάριο. Από το 2013 Ο ΦΔ είναι ο συντονιστής των ομάδων, οι οποίες αποτελούνταν από εργαζομένους του ΦΔ και εθελοντές από το δίκτυο της ΕΟΕ και της Δράσης για την Άγρια Ζωή.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Συν. αρ. πουλιών	25532	13916	27719	14372	29780	29299

Δράσεις: Δακτυλιώσεις από το Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών

Δακτυλιώσεις παρυδάτιων και στρουθιόμορφων στη Νέα Αγαθούπολη.

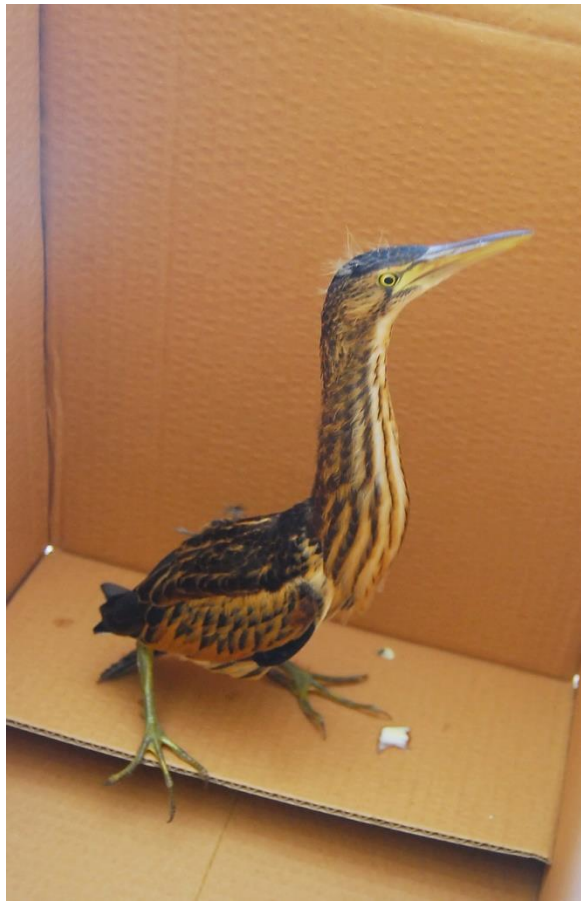
	Ιούλ. 2013	Νοεμ. 2013	Δεκ. 2013	Ιουλ. 2014	Φορέας
Αρ. πουλιών	274				ΕΚΔΠ&ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.
		76	82		Ειδικοί συνεργάτες*
				295	ΕΚΔΠ&ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

*«Υπηρεσίες Ειδικών Συνεργατών με εμπειρία στη μελέτη και δακτυλίωση της ορνιθοπανίδας» της Πράξης: «Ενίσχυση του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Αξιού- Λουδία-Αλιάκμονα» που υλοποιείται στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Προγράμματος «Φυσικό Περιβάλλον 2013» του Πράσινου Ταμείου.

Δράσεις: Περίθαλψη σε συνεργασία με τη Δράση για την Άγρια Ζωή

Περίθαλψη των άγριων ζώων που βρίσκονται τραυματισμένα στην περιοχή ευθύνης του. Επανάταξη στο φυσικό τους περιβάλλον.

Ομάδες καταγραφής

Φορέας Διαχείρισης (ΦΔ)

Κατράνα Εύα

Παναγιωτίδης Χρήστος

Αναγνώστου Στέλλα

Βούλτσιου Χρύσα

Τσομπάνογλου Τάνια

Σύμβουλος σε θέματα ορνιθοπανίδας
Δρ. Σάββας Καζαντζίδης
Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής
του Φορέα Διαχείρισης

Εξωτερικός συνεργάτης

Πάσσιος Φιλώτας

Ευχαριστούμε